

Svensk Ventilation
Ringvägen 100
104 62 StockholmLandsbygds- och infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se
li.bb@regeringskansliet.se

Svensk Ventilations svar på om Boverkets förslag till införande av gränsvärden för klimatdeklarationer av byggnader

Svensk Ventilation är en branschorganisation för ventilationsföretag i Sverige. Medlemmarna är tillverkare, installatörer, serviceföretag, återförsäljare och konsulter. Tillsammans sysselsätter våra medlemsföretag cirka 10 000 personer och branschen omsätter cirka 18 miljarder kronor per år i Sverige. Svensk Ventilations vision är *Ett hälsosamt, energieffektivt och hållbart inomhusklimat för alla.*

Sammanfattande synpunkter:

Svensk Ventilation är positiva om att införa gränsvärden för klimatdeklarationer men vi **avstyrker dock att gränsvärden enbart ska gälla i A-fasen.**

Installationer är en grupp av produkter som använder energi, och har då störst påverkan under byggnadens användningsskede (B-fasen) **ca 40-60% av en byggnads klimatpåverkan under dess livstid kommer från B-fasen, varför det är i synnerhet viktigt att denna inkluderas.**

Vi anser att det är **viktigt att bygga långsiktigt** och ser risker för **suboptimeringar** om det enbart är A-fasen som inkluderas. Risk för att energianvändningen ökar och livslängden minskar för byggnader och dess installationer. Att bygga långsiktigt kan innebära högre utsläpp här och nu men kommer troligen leda till lägre utsläpp över tid. Om B och C fasen inte inkluderas i gränsvärdet måste dagens krav på det så kallade SFP värdet bibehållas i energihushållningskapitlet i de nya byggreglerna för att undvika suboptimering och ökad energianvändning.

Gränsvärdenas absoluta tal är för höga, dvs det kommer vara väldigt enkelt att klara dessa, varför effekten är diskutabel. Vi **föreslår en skärpning av värdena redan 2027 och då inkludera B och C fasen i gränsvärdet.** Svensk Ventilation välkomnar även en utredning om att A,B,C och D fasen ska ha ett gemensamt totalt gränsvärde eller om A, B och C-fasen ska ha egna gränsvärden per fas, och ett redovisningskrav för D fasen.

Svensk Ventilation

Postadress
Box 17154
104 62 StockholmBesöks-/Leveransadress
Ringvägen 100
104 62 StockholmTelefon
08-762 75 00E-post
info@svenskventilation.se
Hemsida
www.svenskventilation.se

Sammanfattande synpunkter fortsättning:

I våra nordiska grannländer baseras gränsvärdet på **inkludering av en så stor del av livscykeln som möjligt (A-D) enligt internationell standard** för att säkerställa att gränsvärdet faktiskt styr mot lägre klimatpåverkan ur ett livscykelperspektiv. Detta ligger även i linje med EU kraven på alla nya byggnader från 2030 enligt EU:s nyligen antagna direktiv för byggnaders energiprestanda (EPBD). Vi anser därmed att B, C och D fasen ska ingå för att skapa en **konkurrensneutral spelplan** och det är viktigt för att skapa hållbara byggnader över tid.

Vi anser också att det är av yttersta vikt att redovisning av en produkt och byggnad sker på ett **harmoniserat sätt inom Norden och EU**, då väldigt många av produkttillverkare har en marknad i denna region varför olika krav per land kan hindra öppen konkurrens.

Detaljerade synpunkter.

Kvaliteten på EPD:er och vikten av att standarder följs

Miljövarudeklarationer (EPD:er) spelar en avgörande roll för att främja hållbara produktval över tid. EPD:er är en viktig del av klimatdeklarationen och en av nycklarna till att branschen ska kunna sänka klimatpåverkan genom informerade produktval. Framtagandet och användandet av EPD:er är dock relativt nytt för sektorn, varför det finns utmaningar som behöver beaktas och lösas för att det ska få avsedd effekt.

För att säkerställa att EPD:erna är tillförlitliga och användbara samt leder till minskade klimatpåverkan krävs tillgång till pålitliga data, tydlig information och standardiserade metoder. Tydligare riktlinjer och vägledning behövs om följande för att säkerställa likvärdiga spelregler kopplat till redovisning av klimatdata och EPD:er:

- För att säkerställa välinformerade beslut behövs **ökad transparens** i EPD:erna.
- **Standardisering av rapporteringsenheter** är nödvändig för att underlätta korrekta jämförelser och välinformerat beslutsfattande. Det finns idag en utmaning med olika deklarerade enheter bland EPD:er vilket skapar hinder för jämförelser. Att sätta en standard för detta ligger utanför Boverkets befogenheter men en vägledning om hur EPD:er ska läsas och användas skulle underlätta för branschen.
- **Utvärdering av EPD-värden inom ramen för en byggnads behov** är avgörande för välinformerade beslut. Att enbart jämföra individuella mätvärden utan att ta hänsyn till bredare kontextuella faktorer kan leda till vilseledande slutsatser och undermåliga val.
- EPD som genereras av olika programoperatörer kan ge **olika resultat på grund av variationer i produktkategori-regler (PCR)** eller länders specifika PCR-anpassningar (c-PCR). Riktlinjer för hur hänsyn ska tas till dessa variationer behöver tas fram.
- För att undvika missförstånd och felaktig användning är det viktigt att införa tydliga riktlinjer för **tolkning av data**. Jämförelser av inkompatibel information kan leda till felaktiga beslut.

Svensk Ventilation

Postadress
Box 17154
104 62 Stockholm

Besöks-/Leveransadress
Ringvägen 100
104 62 Stockholm

Telefon
08-762 75 00

E-post
info@svenskventilation.se
Hemsida
www.svenskventilation.se

Harmonisering inom Norden och EU är viktigt

Byggsektorn berörs av flera regelverk och standarder på EU-nivå och den inre marknaden är viktig för att minimera handelshinder och främja den europeiska konkurrenskraften. Det är därför önskvärt med en harmonisering av denna typ av krav, åtminstone i Norden, och att de lutar sig mot standarder och regelverk på EU-nivå.

Klimatdeklarationen använder **indikatorn GWP-GHG**, vilken för närvarande inte är en del av standarden EN 15804 + A2. Det vore önskvärt att klimatdeklarationen använder GWP-total vilket andra nordiska länder och EU hänvisar till. GWP-GHG kräver separata beräkningar vilket är tidskrävande. Idag har inte alla EPD:er GWP-GHG, riktlinjer för hur det ska hanteras behöver tas fram.

Sektors EPD:er måste vara möjligt att använda

Det pågår ett intensivt arbete med att ta fram klimatdata och EPD:er i branschen. För stora företag är EPD:er väletablerade sedan länge. Även mindre företag tar fram EPD:er men generellt sett är det många SME som inte påbörjat arbetet med att ta fram EPD:er för sina produkter. De mindre företagen har ofta en större tröskel, bland annat till följd av att det är svårt för mindre aktörer att ha den kunskap som krävs för att ta fram en EPD och att det är kostsamt att anlita hjälp för att ta fram (Kostnaden för att anlita en konsult för att ta fram t ex en *ny* EPD för en produkt kan uppgå till ca 150 000 - 400 000 SEK och det kan ta upp till 3-5 månader att få fram en EPD, då det är väldigt många produkter som då ska få EPD:er blir kostnaden ohållbart stor för många företag. Kostnaden kommer sedan vidareföras till projekten varvid vi ökar byggkostnaderna. Det finns också utmaningar för de mindre företag som tillverkar anpassade byggprodukter (ej serietillverkade), samt för enklare produkter där kostnaden för att ta fram EPD:er i förhållande till möjliga intäkter är mycket hög. Det är viktigt att det är möjligt att använda sektors EPD:er, dvs sektor EPD:er för hela produkter. Detta behöver förtydligas i samband med införande av gränsvärden.

Detta löses delvis med 80% regeln i det specifika byggprojektet men för att behålla en konkurrenskraft kan ett bolag ej anta att de alltid hamnar i 20% percentilen och därmed ändå behöver jobba fram specifika EPD:er eller hänvisa till generiska data som planeras vara ca 20% sämre än specifik data. Det här kan vara kraftigt konkurrensbegränsade för SME företag i synnerhet när B och C fasen ej är inkluderande.

Svensk Ventilation

Postadress
Box 17154
104 62 Stockholm

Besöks-/Leveransadress
Ringvägen 100
104 62 Stockholm

Telefon
08-762 75 00

E-post
info@svenskventilation.se
Hemsida
www.svenskventilation.se

Beräkning av återbrukade produkter

Återbruk av produkter är ett viktigt verktyg för att minska vår påverkan på klimat, miljö och energi för framställande av nya produkter. Beräkning av klimatpåverkan på projekt där återbrukade produkter är en icke löst fråga, varför Boverket behöver ta fram riktlinjer för hur denna ska beräknas. Vid återbruk av installationer är det av yttersta vikt att även B-fasen balanseras för att undvika suboptimeringar i A-fasen. Det finns beräkningar som visar att prestanda på en återbrukad produkt max får ha 5%-10% sämre energiprestanda än ny för att det ska bli fördelaktigt på en LCA räknad på 50år.

Frågor med anledning av dessa synpunkter kan ställas till:

Andreas Martinsson, e-post andreas.martinsson@svenskventilation.se, tel. 08-762 75 46

Andreas Martinsson
Teknik- och miljöchef
Svensk Ventilation

Britta Permats
VD
Svensk Ventilation

Svensk Ventilation

Postadress
Box 17154
104 62 Stockholm

Besöks-/Leveransadress
Ringvägen 100
104 62 Stockholm

Telefon
08-762 75 00

E-post
info@svenskventilation.se
Hemsida
www.svenskventilation.se